

Počet vyplnených dotazníkov: 44¹

Prehľad pripomienok a návrhov z pilotného testovania C1

Počúvanie s porozumením

Nahrávka 1

- Učitelia navrhli použiť model prípravy nahrávok, ktorý sa používa v testoch *Certificate in Advanced English (CAE)*, kde sa v rámci prvej časti spustí druhé opakovanie nahrávky po každom z úryvkov, nie až po vypočutí úryvkov na konci. Bolo uvedené, že pre žiakov bolo náročné počúvať taký dlhý text. Žiaci by si radšej mohli vypočuť prvý úryvok, následne by si ho vypočuli druhýkrát a až potom by sa spustil druhý úryvok, ktorý by si tiež vypočuli dvakrát. *Pri koncipovaní úlohy vzťahujúcej sa k prvej nahrávke sa vychádzalo zo Špecifikácie testov EČ MS a zadaní PFIČ MS z druhého vyučovacieho jazyka, úroveň C1, na základe ktorej je jedným z cieľov tejto časti testu, a teda aj tejto úlohy, overiť schopnosť žiaka dôsledne a efektívne počúvať dlhší hovorený prejav v príslušnom cudzom jazyku, porozumieť mu a získať z neho informácie potrebné na splnenie úlohy. Aby sme dokázali overiť schopnosť žiakov porozumieť aj dlhšiemu hovorenému prejavu, druhé opakovanie vypočutia si audiotextu neplánujeme v nahrávkach vložiť po jednotlivých úryvkoch.*
- Ďalším návrhom zo strany učiteľov bolo zvýšiť časovú dotáciu na prečítanie úloh. Tvrdia, že na prečítanie zadania, ktoré je tvorené dvoma odlišnými blokmi otázok, sú potrebné viac ako dve minúty. *Prvá nahrávka v časti Počúvanie s porozumením sa skladá z dvoch audiotextov, ku ktorým sa viaže 5 položiek s výberom odpovede zo 4 možností (spolu 10 položiek). Vyhradený časový limit považujeme vzhľadom na prečítanie si desiatich položiek a k nim prislúchajúcich možností za adekvátny. Pri tvorbe položiek dbáme na to, aby neboli zbytočne dlhé a žiaci si ich stihli prečítať. Zároveň však musíme prihliadať na špecifickosť každého jazyka. Každá položka obsahuje slovnú zásobu, ktorú by mal žiak zvládnuť podľa cieľových požiadaviek, a preto by nemal mať problém prečítať si ju v danom časovom limite efektívne – s porozumením. Model prípravy nahrávok sa v najbližšom období meniť nebude vzhľadom na to, že by sa predĺžil čas na vypracovanie testu. Paradoxne, s danou*

¹ Prvotná spätná väzba na pilotné testovanie úrovne C1 bola zaslaná prostredníctvom 44 vyplnených dotazníkov zo škôl, kde prebiehalo testovanie v októbri 2015. Neskôr boli doručené ďalšie námety a podnety, ktoré boli vyhodnotené a spracované do prehľadu. Nefigurujú však v záverečných grafoch.

pripomienkou prišla aj jedna požiadavka na skrátenie času na prečítanie úloh.

- Niektoré školy uviedli, že žiaci nemali dostatok času na kontrolu svojho riešenia. Tvrdili, že 30 sekúnd nepostačovalo na dokončenie úloh, a navrhujú zvážiť prípadné predĺženie, aj keď len v niektorej z úloh. *Vychádzajúc z vyššie spomenutej špecifikácie, ktorá určuje aj celkovú dĺžku časti Počúvanie s porozumením, nie je možné predĺžiť čas na dokončenie práce na úlohách 01 – 10. Takéto predĺženie by malo za následok disproporčné rozdelenie dĺžky jednotlivých nahrávok, ako aj vplyv na celkovú dĺžku časti Počúvanie s porozumením, čo by sa odrazilo na menšom časovom fonde pridelenom na riešenie zvyšných častí testu.*

Nahrávka 2

- V pokynoch k druhej nahrávke treba uviesť, že študenti majú pracovať na oboch blokoch priradovacích úloh súčasne. Pôvodná formulácia inštrukcie diskriminuje študentov, ktorí nemajú predchádzajúcu skúsenosť s testom CAE. *Inštrukcie k druhej nahrávke upozorňovali na nutnosť riešenia oboch blokov, z ktorých táto nahrávka pozostávala. V rámci pripravovaných testov úrovne C1 však plánujeme jasnejšiu formuláciu tejto inštrukcie s cieľom predísť možným nedorozumeniam.*
- Školy navrhujú, aby v odpovedovom hárku boli vizuálne oddelené bloky otázok 11 – 15 a 16 – 20. *Vizualizácia odpovedového hárka bola robená s prihliadnutím na efektívnosť skenovacieho zariadenia s cieľom rýchleho spracovania výsledkov. Vzhľadom na možnosti a procesy spracovania neplánujeme výrazne meniť vzhľad odpovedového hárka. Odpovedový hárok, ako aj jednotlivé položky sú dostatočne jasne vyznačené a zreteľné.*
- Ako nedostatok učiteľia v rámci druhej nahrávky posúdili neoznačovanie jednotlivých hovoriacich ich poradovým číslom ale len gongom. Uviedli, že je potrebné, aby na nahrávke zaznelo „Speaker 1“ či „Speaker 2“, atď. a bola prípadne doplnená niekoľkokosekundová prestávka. *V ďalších testoch úrovne C1 berieme túto pripomienku do úvahy a jednotliví hovoriaci budú označovaní pomenovaniami ako napr. Speaker (AJ) či Sprecher (NJ), resp. ak pôjde o osoby s konkrétnym povolením – Špecialista 1, Špecialista 2 atď. Ak budú známe krstné mená či priezviská hovoriacich, odznejú pred hovoriacimi tieto mená. Pasáže hovoriacich budú prerozdelené aj malým gongom či cinknutím.*
- Učitelia tiež uviedli, že v druhej časti počúvania s porozumením pôsobí rušivo, ak sú v texte použité mená osôb a v úlohách sú

označení len ako: *Sprecher 1, 2, 3, atď. V súlade s navrhnutým budú osoby označované konzistentne – buď menami aj v nahrávke, aj v príslušnej úlohe v teste, alebo v oboch prípadoch iba „Sprecher“ – aj v nahrávke, aj v teste.*

Nahrávka 3

- Problematickou sa zdala byť niektorým školám tretia nahrávka predovšetkým tým, že od študentov sa neočakávalo doplnenie rovnakého výrazu, ako počuli, ale museli ho zmeniť (gramatická kategória). *Zmena gramatickej kategórie dopĺňaného slovného druhu zodpovedá vedomostiam cieľovej skupiny maturantov bilingválnych stredných škôl, ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z druhého vyučovacieho jazyka a počas svojho štúdia dosiahli úroveň skúseného používateľa jazyka. V testoch B1 a B2 sa v tomto type úlohy nachádzajú zhodné tvary slov vo vzťahu k nahrávke. V testoch úrove C1 sa zameriavame aj na testovanie porozumenia špecifickej informácii či vyjadreného názoru, a to v akejkoľvek podobe.*
- Zadanie tretej úlohy bolo označené za nevhodné, keďže sa pri niektorých odpovediach požadovalo meniť aj tvar slova (testujú sa súčasne dve veci: počúvanie a tvorenie slov). *V tejto úlohe sa v žiadnom prípade netestuje slovo tvorba. Pri slovo tvorbe sú potrebné predpony, prípony a pod. Zmena tvaru slova je v tomto zadaní prípustná. Tiež sú prípustné, v porovnaní s testovaním gramatiky a lexiky, aj pravopisné chyby, pokiaľ tieto chyby nezmenia význam slova.*
- Školy uvádzajú, že na trhu sú učebnice úrove C1, v ktorých podľa inštrukcií na doplnenie zhrnutia textu nemusia žiaci parafrázovať vety, ktoré v texte počuli. *Je naším cieľom overovať aj všeobecné komunikatívne schopnosti žiakov.*
- Vzhľadom na to, že v 3. nahrávke bolo potrebné vypísať ako správnu odpoveď aj iné slová ako tie, ktoré odzneli v nahrávke – učitelia navrhli, aby sa táto podmienka uplatnila vo všetkých vetách alebo v žiadnej. Okrem toho uviedli, že majú skúsenosť, že do textu sa obyčajne dopĺňajú 1 – 3 slová a v pilotnom teste to bolo iba jedno slovo. *V tretej úlohe zameranej na počúvanie s porozumením je zmena tvaru slova v použitej odpovedi prípustná. Neplánujeme špecifikovať, v ktorých odpovediach má žiak slovo zmeniť, ide predsa o porozumenie textu a žiak sa musí sám rozhodnúť, kedy je potrebné, aby doplnil slovo v inom tvare. Tiež je možné voliť i doplnenie viacerých slov (takéto úlohy sú pre úroveň C1 tiež pripravené, neboli však zaradené práve do daného pilotného testu).*
- Školy navrhujú úlohu vizuálne uviesť ako súvislý text, nie samostatné vety. Vizuálnu stránku tejto časti prispôbiť učebniciam na trhu. V prípade potreby uvedenia počtu slov na

	<p>doplnenie sa toto číslo môže v texte uviesť v zátvorke. <i>V tretej úlohe na počúvanie je možné použiť aj úlohu zameranú na doplňovanie formou súvislého zhrnutia textu (takéto úlohy sú pre úroveň C1 tiež pripravené, neboli však zaradené práve do daného pilotného testu).</i></p>
<p>Gramatika a lexika</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Učitelia navrhli, aby sa v tretej úlohe zameranej na opravu chýb zvažilo či dávať žiakom hľadať „jednu alebo žiadnu chybu“. Alebo použiť taký druh cvičenia, kde bude žiak musieť v každom riadku nájsť chybu. <i>Nie je plánovaná zmena. Súhlasíme s tým, že identifikácia toho, či v danej konštrukcii je alebo nie je chyba, je veľmi náročné, a ide teda o najvyššiu kompetenciu v cudzom jazyku. Práve pri úrovni C1 je však intencia overovať aj tieto kompetencie.</i> • Ďalej učitelia uviedli, že 3. úloha (zameraná na korekciu chýb použitá v pilotnom teste z nemeckého jazyka) nebola jasne a dostatočne vysvetlená. Učitelia uviedli, že žiak nemohol vždy vedieť, kedy vypísať len konkrétnu chybu, a kedy celú chybnú časť, a preto navrhli vložiť vizualizáciu príkladu. <i>V pilotnom teste z nemeckého jazyka bolo uvedené vzorové riešenie tejto úlohy. Ako sme vyššie uviedli, ide o úlohu primeranú testovanej úrovni C1. Sme presvedčení, že žiaci na základe vzorového riešenia nebudú mať problém s riešením úlohy, ak si inštrukcie k úlohe pozorne prečítajú. Hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou prebieha na školách a v poznámke v kľúči by boli uvedené okolnosti uznania správnej odpovede.</i> • Viaceré školy sa vyjadrili negatívne na zrušenie Cloze testu a zaradenia úlohy na gramatické časy a slovesné tvary. Navrhujú zaradiť Cloze test alebo Key-word-transformation, ktoré zároveň testujú slovnú zásobu, gramatiku a syntax, a sú teda komplexnejšie a vhodnejšie pre testovanie na úrovni C1. <i>Niektoré z navrhnutých úloh sa môžu v testoch úrovne C1 tiež vyskytnúť, sú zaradené do špecifikácie testov, a sú preto jednou z ďalších možných alternatív testovania gramatiky a lexiky v rámci testov C1 (tieto úlohy sa tiež pripravujú, neboli však zaradené práve do daného pilotného testu).</i>
<p>Čítanie s porozumením</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Bolo navrhnuté, aby bol celkový čas na vyplňanie testu externej časti maturitnej skúšky dlhší, napr. počúvanie v časovom rozsahu 40 minút, jazykové štruktúry 60 minút a čítanie s porozumením 80 minút, teda celkovo 180 minút. <i>Pri testovaní vychádzame z časovej dotácie stanovenej legislatívou, ktorá je 150 minút. Tiež treba prihliadať na optimálnu logistiku a organizačné zabezpečenie testovania v jednom dni (spoločné aj s administráciou písomnej formy internej časti maturitnej skúšky) so zachovaním prestávky medzi testom a „slohom“.</i>

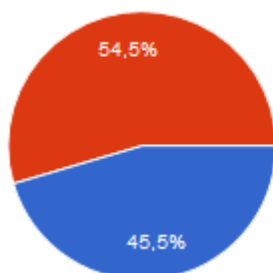
- Učítelia uviedli, že úloha č. 4: odpovede – paragrafy neboli jednoznačné a bolo pre žiakov ťažké sa rozhodnúť len pre jednu možnosť – odporúčali preto takéto typy úloh z testu vynechať úplne pre svoju nejednoznačnosť. *Úloha obsahuje štyri odseky/texty zamerané na spoločnú tému (napríklad recenzie kníh, vyjadrenia odborníkov). Žiak má priradiť 9 položiek (tvrdení či otázok) k jednotlivým odsekom. K jednému odseku môže byť priradených aj viac tvrdení/otázok. Tento typ úlohy je zameraný na porozumenie špecifickým informáciám, detailom. Niekedy sa vyžaduje rozpoznanie aj implicitného významu, identifikácia jemných významových odtieňov postojov a názorov, preto sa položky môžu zdať náročnejšie, majú však svoje opodstatnenie v teste úrovne C1.*
- Niektoré školy uviedli, že navrhujú zredukovať časť Čítanie s porozumením, keďže 4 typy úloh na čítanie boli pre žiakov náročné na sústredenie. Tiež navrhli, aby sa v tejto časti použili len 3 texty, ku ktorým by sa rozšíril počet úloh tak, aby žiaci pracovali s menším počtom textov, ale dôslednejšie. *Tento návrh budeme vyhodnocovať po generálnej skúške spolu s analýzou štatistických zistení z testovania (vynechanosť, neriešenosť či nedosiahnuteľnosť položiek v rámci poslednej časti testu). Prikláňame sa k tomuto návrhu za predpokladu, že žiaci budú pracovať s textami v danom rozsahu so zachovaním počtu položiek v tejto časti (vzhľadom na primerané zastúpenie položiek v jednotlivých častiach testu). K tejto úprave je však potrebný nový návrh vizualizácie odpovedového hárka.*
- Niektoré školy navrhli zmeniť dizajn prvej úlohy v rámci Čítania s porozumením tak, aby bol použitý jeden článok, nie článok pozostávajúci z troch extraktov, a za ním by mohli byť uvedené všetky položky. *Tento návrh si nevyžaduje žiadnu zmenu odpovedového hárka a je veľmi jednoduché ho realizovať. Považujeme ho preto za vhodnú alternatívu danej úlohy a sme naklonení doplniť ho do špecifikácie testov po vyhodnotení generálnej skúšky.*
- Učítelia uviedli, že v časti Čítanie s porozumením, v prvej úlohe (konkrétne v druhej pasáži textu v anglickom jazyku) nebolo vhodné, že text a zodpovedajúce otázky boli umiestnené na dvoch stranách, keďže študenti museli stále pretáčať list. *Pri príprave testov sa budeme snažiť optimalizovať grafické rozloženie textu, tak, aby jeho rozloženie žiakom prácu naozaj zefektívňovalo. Ak by sa však napríklad použil model úlohy navrhnutej v pripomienke vyššie, vzhľadom na dĺžku textu by sme sa pretáčaniam strán pri riešení niektorých úloh nevyhli.*
- Jedna škola sa vyjadrila s návrhom zaradiť typ úlohy: Pravda, Nepravda + odsek, ktoré sú používané v B2-kách. *Tento návrh by si vyžadoval zmenu odpovedového hárka. Alternatívu tejto*

<p style="text-align: center;">Logistika a administrácia testovania, celkové zhodnotenie</p> 	<p style="text-align: center;"><i>úlohy v teste úrovne C1 reprezentuje štvrtá úloha.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Viaceré školy vyslovili návrh, rozdeliť časovo náročný test tak, aby prestávka nasledovala po časti Počúvanie s porozumením, resp. aspoň pred časťou Čítanie s porozumením. <i>Po spracovaní výsledkov a spätnej väzby z generálnej skúšky bude NÚCEM overovať vhodnosť nastaveného harmonogramu testovania, tak aby boli dodržané legislatívou stanovené časy EČ MS a PFIČ MS. V prípade potreby sa budeme snažiť o optimalizáciu harmonogramu testovania s prihliadnutím na logistické, organizačné a bezpečnostné hľadisko.</i> • Jedna škola navrhla zmeniť typ pamäťového zariadenia, na ktorom by sa doručovali do škôl nahrávky (napr. USB kľúč). <i>Za účelom väčšej efektivity v riešení možných problémov technického charakteru s dátovými nosičmi, ktoré obsahujú časť Počúvanie s porozumením, NÚCEM v rámci maturitnej skúšky v školskom roku 2015/2016 zavádza možnosť stiahnutia si nahrávok k testom vo formáte MP3 priamo zo stránky NÚCEM-u v deň maturitnej skúšky bezprostredne pred jej začatím. Distribúcia USB kľúčov by bola oveľa nákladnejšia. Súčasne sa, samozrejme, budú na školy posielat' aj bežné CD nosiče.</i> • Učitelia uviedli, že aj niektorí intaktní študenti mali už ku koncu testovania problém s koncentráciou a študenti s vývinovými poruchami učenia ani čas navyše nevyužili, pretože sa nevládali koncentrovať. <i>Dĺžka testovania zohľadňuje legislatívne predpísanú časovú dotáciu. Rozumieme, že v prípade žiakov s vývinovými poruchami učenia môže byť testovanie z časového hľadiska náročné. Takýto žiak by mal mať možnosť robiť si v rámci priznaného predĺženia potrebné prestávky, aby testovanie zvládol. Nemôže však opustiť učebňu.</i> • Prišla jedna požiadavka prispôbiť náročnosť úloh v testoch úrovne C1 pre rôzne typy bilingválnych škôl (gymnaziá a stredné odborné školy), keďže napr. študenti bilingválnych obchodných akadémií nemajú rovnakú dotáciu hodín angličtiny ako gymnaziá, ktoré majú v angličtine aj všeobecno-vzdelávacie predmety. <i>Na základe uvedeného návrhu by prakticky išlo o testy nižšej úrovne pre bilingválne stredné odborné školy (B2), čo nie je v súlade s legislatívou. Musíme zdôrazniť, že testy sú vytvárané v súlade so Spoločným európskym referenčným rámcom a platnou pedagogickou dokumentáciou (katalóg cieľových požiadaviek a štátny vzdelávací program, ktoré tiež nediferencujú žiakov daných škôl, ale sumarizujú všetky požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov tejto jazykovej úrovne). Študenti bilingválnych stredných odborných škôl maturujúci na úrovni C1 musia zvládnuť ten istý rozsah ako žiaci bilingválnych gymnázií.</i>
---	--

- Učitelia uviedli, že v prípade študentov bilingválnej obchodnej akadémie by mohli byť zastúpené aj nejaké diagramy, grafy, tabuľky či porovnania, v ktorých by sa mali študenti zorientovať a vypísať nejaké údaje. Nemuselo by ísť vyslovene o dlhé texty. Náročnosť úlohy by sa mohla ukrývať pri využívaní logického uvažovania pri chápaní otázok, nielen v orientácii v texte. *Samozrejme, úlohy definované v špecifikácii testov je možné doplniť grafmi, tabuľkami a obrázkami, ktoré tiež môžu slúžiť ako podklad k overovaniu napríklad práve čítania s porozumením. Toto zastúpenie však určite neplánujeme predimenzovať. Diagramy, grafy, obrázky či tabuľky budú tiež rozumne zastúpené v rámci PFIČ MS.*

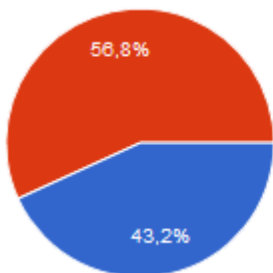
Otázky dotazníka – vyhodnotenie

1. Navrhujete doplniť ďalšie odpovede do kľúča správnych odpovedí?

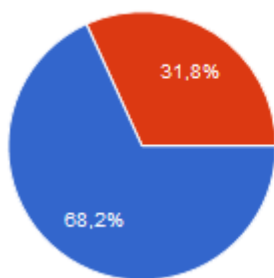
áno 20 45.5 %
nie 24 54.5 %

2. Vyskytli sa v teste nejednoznačné otázky?

áno 19 43.2 %
nie 25 56.8 %

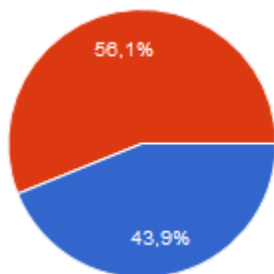
3. Máte akékoľvek iné pripomienky, návrhy, postrehy k priebehu/obsahu/forme/štruktúre/organizácii pilotného testovania?

áno 30 68.2 %
nie 14 31.8 %

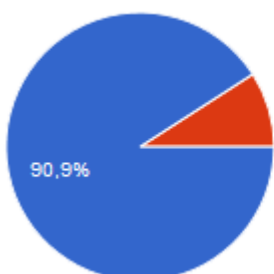
Počúvanie s porozumením

4. Považujete typ testových úloh v tejto časti testu za adekvátne?

áno 18 43.9 %
nie 23 56.1 %

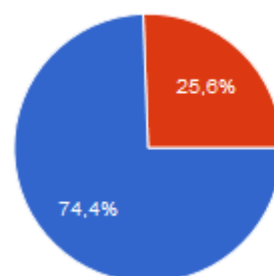
5. Boli nahrávky na CD nosičoch technicky v poriadku?

áno 40 90.9 %
nie 4 9.1 %

Gramatika a lexika

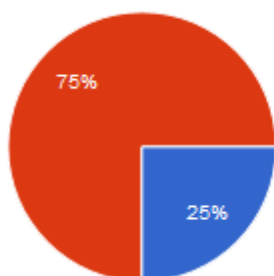
6. Zodpovedala dĺžka a náročnosť textov odporúčanému času na riešenie tejto časti testu?

áno 32 74.4 %
nie 11 25.6 %

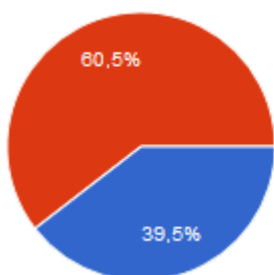
7. Navrhujete pridať do tejto časti testu úlohy iného typu?

áno	11	25 %
nie	33	75 %

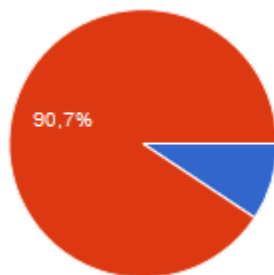
Čítanie s porozumením

8. Zodpovedala dĺžka a náročnosť textov odporúčanému času na riešenie tejto časti testu?

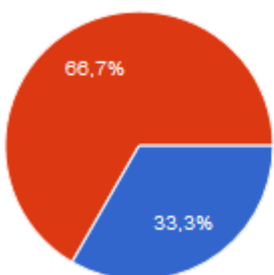
áno	17	39.5 %
nie	26	60.5 %

9. Navrhujete pridať do tejto časti testu úlohy iného typu?

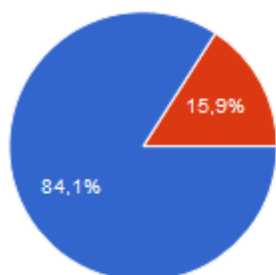
áno	4	9.3 %
nie	39	90.7 %

10. Bolo by podľa vás zastúpenie väčšieho množstva vizuálneho materiálu prínosné pri riešení úloh zameraných na čítanie s porozumením pre úroveň C1?

áno	14	33.3 %
nie	28	66.7 %

11. Je podľa vás umiestnenie tejto časti testu na jeho konci správne?

áno 37 84.1 %

nie 7 15.9 %